

gen i 1998, der giver mulighed for et års udenlandsophold inden for de sidste 6 år op til erklæringstidspunktet, følger dette ikke længere af bestemmelsen, uden at dette ses at have været en tilsigtet følge af lovændringen. Et krav om aktuel bopæl i Danmark er i øvrigt indeholdt i de øvrige erklæringsbestemmelser. Der kan henvises til det anførte i pkt. 2.1.3.3 ovenfor.

For det fjerde præciseres det, at erklæring efter lovens § 3 skal afgives skriftligt.

I praksis afgives erklæring altid skriftlig, og bestemmelsen har tidligere indeholdt et udtrykkeligt krav herom. Et udtrykkeligt krav om skriftlighed var indeholdt i bestemmelsen indtil lovændringen i 1999, hvor kravet faldt ud, uden at der herved ses at have været tilsigtet en indholdsmæssig ændring. Et krav om skriftlighed følger i dag udtrykkeligt af bestemmelserne om tidligere danske statsborgere i § 4 og nordiske statsborgere i § 10 B og § 10 C. Begrundelsen for et krav om skriftlighed må søges i hensynet til dokumentation af omstændighederne omkring afgivelse af erklæring samt erklæringens betydning.

4.1.2. Forslaget indebærer en række ændringer af fremstillingsteknisk karakter. Indfødsretslovens erklæringsbestemmelser bærer i dag præg af at være indført løbende i loven med spredt placering og flere indbyrdes henvisninger.

Efter forslaget er erklæringsbestemmelserne for nordiske statsborgere fremover samlet i § 3 og bestemmelserne om tidligere danske statsborgere samlet i § 4.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 A samler visse tværgående bestemmelser, herunder om løsning fra hidtidigt statsborgerskab.

De gældende erklæringsbestemmelser anvender udtrykkene »bopæl«, »boet i« og »fast bopæl«, uden at de forskellige udtryk afspejler en forskel i betydningsindholdet. Fremover anvendes alene udtrykket »bopæl«, uden at der hermed er tale om nogen indholdsmæssig ændring.

4.1.3. Den nugældende bestemmelse i § 3 tager bl.a. sigte på at opfylde Danmarks forpligtelser efter FN-konventionen af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed. Det følger af konventionen, at personer, der er født statsløse her i riget, under visse betingelser har krav på at opnå dansk indfødsret. Der kan henvises til det anførte under pkt. 3.1.2 ovenfor.

Den foreslåede begrænsning af § 3 til nordiske statsborgere indebærer, at Danmarks forpligtelser efter konventionen skal opfyldes på anden måde. Integrationsministeriet vil derfor – efter forudgående orientering af Folketingets Indfødsretsudvalg – optage personer omfattet af konventionen på et lovforslag om

indfødsrets meddelelse, når de i konventionen nævnte betingelser er opfyldt. De statsløse personer (i alderen 21 til 23 år), som i dag er omfattet af erklæringsordningen uden at være omfattet af konventionen, vil få eventuelle ansøgninger om dansk indfødsret behandlet på sædvanlig vis i overensstemmelse med de gældende retningslinier for naturalisation.

Den nugældende bestemmelse i § 3 er udtryk for en lettere adgang til at erhverve dansk indfødsret. Efter Den europæiske konvention om statsborgerret af 6. november 1997 skal der skal gives en lettere adgang til erhvervelse af indfødsret til personer født i Danmark eller med ophold af en vis varighed inden det fyldte 18. år. Der stilles dog ikke udtrykkelige krav om, hvorledes denne lettere adgang skal udmøntes i praksis, og den kan således tilvejebringes både gennem lempede procedurer og gennem lempede materielle betingelser.

Den foreslåede begrænsning af § 3 til nordiske statsborgere kan ikke antages at medføre behov for at indføre nye bestemmelser om lettere adgang til erhvervelse af dansk indfødsret. Danmarks forpligtelser efter konventionen må således antages at være opfyldt ved nugældende bestemmelser i indfødsretsaf-talen, jf. cirkulæreskrivelse nr. 55 af 12. juni 2002 om nye retningslinier for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse. Der kan henvises til det ovenfor under pkt. 3.1.3 anførte.

4.1.4. Indfødsretslovens § 10 indeholder en bestemmelse, som henviser til den nordiske aftale og de særlige regler for statsborgere i andre nordiske lande. Det fremgår heraf bl.a., at reglerne i de bestemmelser, der er afledt af den nordiske aftale, finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor aftalen træder i kraft for det pågældende land.

Bestemmelsen har ikke længere særskilt betydning, da aftalen på nuværende tidspunkt er trådt i kraft for alle aftalparterne. Bestemmelsen i § 10 foreslås derfor ophævet.

4.1.5. Det fremgår af indfødsretslovens § 3, stk. 3, at såfremt riget er i krig, kan en borger i en fjendtlig stat ikke erhverve indfødsret i medfør af § 3, stk. 1. Det samme gælder den, der ikke har statsborgerret i nogen stat, men senest har været statsborger i en fjendtlig stat.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 252 af 27. maj 1950. Det fremgår af forarbejderne, at bestemmelsen har baggrund i den særlige situation under den tyske besættelse af Danmark under 2. verdenskrig. Det er således bl.a. anført, at i en situation, hvor Danmark er besat, er staten ikke længere »Herre over, hvilke Ud-lændinge der har Ophold her i Landet, saaledes at den